

BEGIRADA INTERKULTURALA PROIEKTUETAN

2025/ iraila

DONOSTIA
SAN SEBASTIÁN

Nork emandako ikastaroa
Curso impartido por:

SOS ARRAZAKERIA
www.sosracismogipuzkoa.org

ELKARTEENTZAKO IKASTAROAK

CURSOS PARA ASOCIACIONES

**Aurkezpen honen helburua, elkarteei informazio orokorra eskaintzea da.
Testu honek dibulgazio xedea du soilik eta ez du izaera ofizialik.**

El objetivo de esta presentación es ofrecer información general a las asociaciones.
Este texto tiene una finalidad exclusivamente divulgativa y no tiene carácter oficial

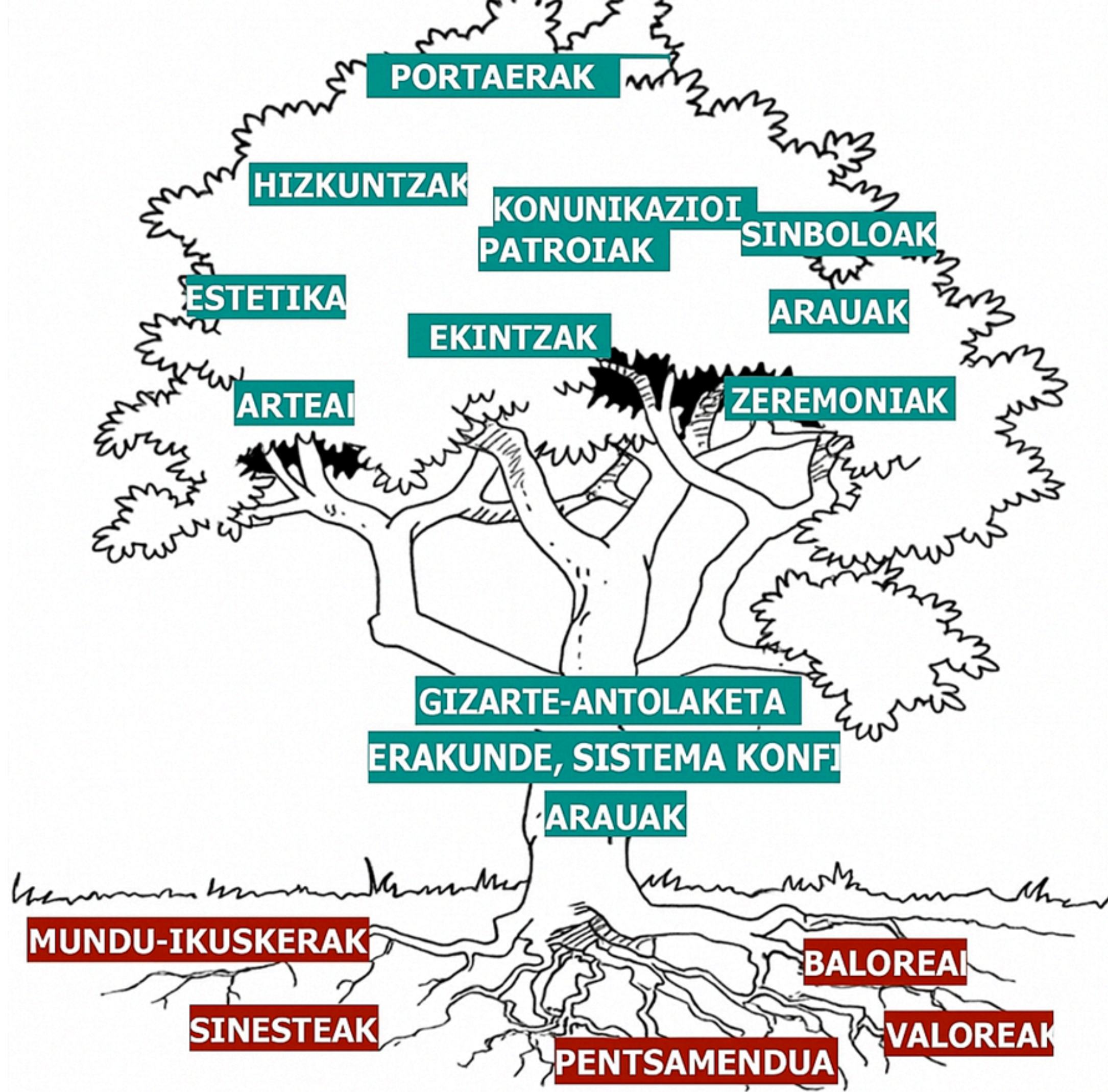
www.donostia.eus/partaidetza/formazioa

Begirada interkulturala proiektuetan

Zer da
kultura?

- Kultura sinbolo partekatuen sistema bat da, jende talde batek sortua, bere ingurumen fisiko, psikologiko eta soziala erabiltzeko.
- Kultura giza taldeek errealitatea ulertzeko sortutako tresnak dira.
- **Kulturak prozesu dinamikoak dira**; ingurunearekin eta hainbat talderekin elkarrekintzan eraikitzen dira.

Zer da
kultur
aniztasuna?

- Kultura aniztasuna **ez da berria**, gure artean beti egon da. Familietan, adiskideen artean, lanean eta, nola ez, elkarteetan.
- Azken urteotan, errealitate hori agerian geratu da eta gizarte-paisaia berri bat gauzatu du.
- Ondorioz, balioan jarri da, etorkizuneko erronkak hartzeko funtsezko beharrian bihurtzen den neurrian.

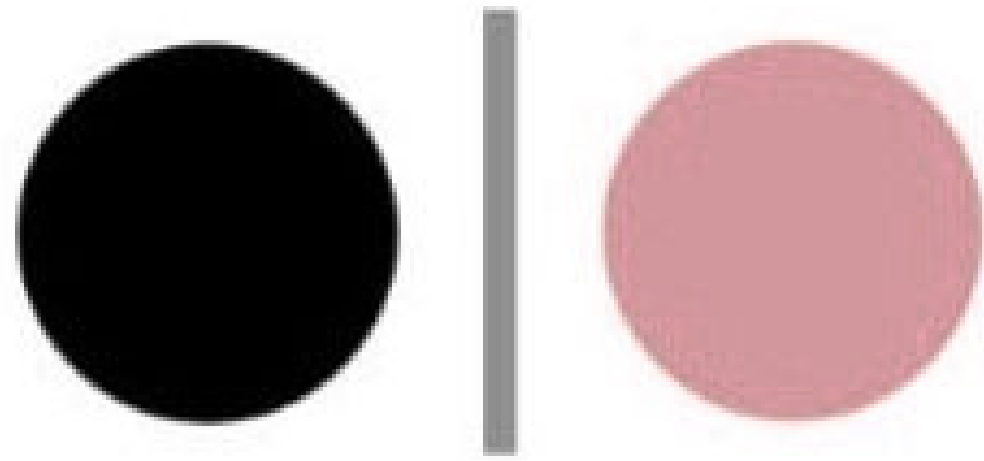
INTERKULTURALITATEAZ HITZ EGITEN DUGUNEAN, ZERTAZ HARI GARA? ZERGATIK DA GARRANTZITSUA?

- KULTUR ANIZTASUNA
- ESKUBIDE, BETEBEHAR ETA AUKERA
BERDINTASUNA
- BEREIZKETA SAIHESTEA: BIZIKIDETZA,
ELKARRIZKETA ETA HARREMANA

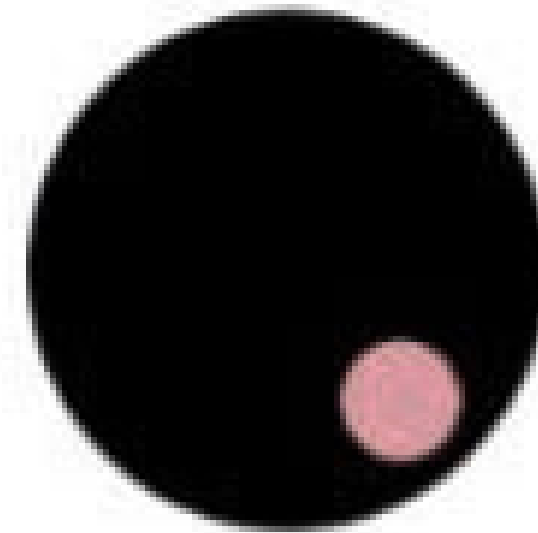
kulturartekotasuna

- Ezaugarri nagusiak:
  - malgutasuna
  - errezeta magikorik ez
  - prozesu eraldatzailea:
    - aldaketa sakona bilatzen du harremanetan
    - aintzatespen hutsetik eta kulturen arteko truketik harago joan.

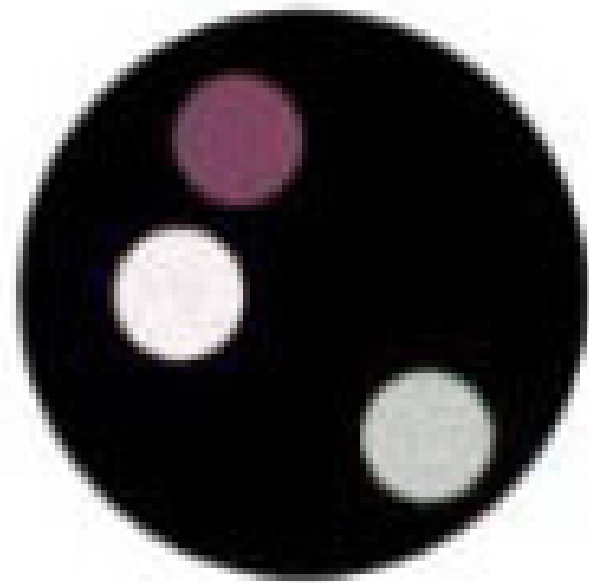
Akulturazio ereduak

Gizarte bazterkeria
Segregazioa

Asimilazioa

Multikulturalidadea

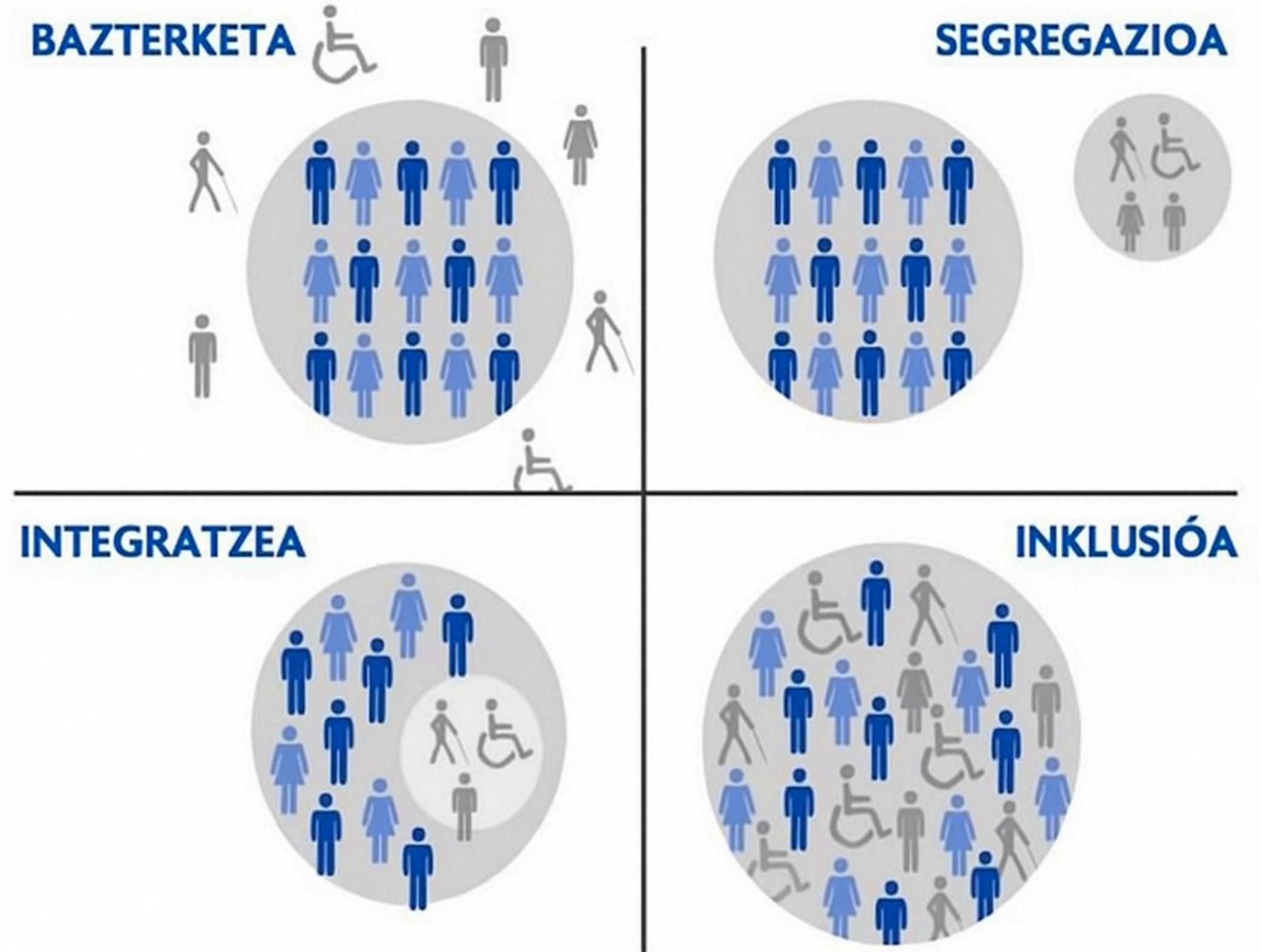
Kulturartekotasuna

Ereduen eta norbanakoen eskubideetan oinarritutako politiken arteko aldeak

Aniztasuna ez onartzea
 Aniztasuna baztertzea,
 Aniztasuna gehiegi areagotzea

	Eskubide ekonomikoak	Gizarte eta gizabide eskubideak	Eskubide kulturalak	Inklusioa
Langile gonbidatuak	✓	✗	✗	✗
Asimilazionismoa	✓	✓	✗	✗
Multikulturalismoa	✓	✓	✓	✗
Kulturartekotasuna	✓	✓	✓	✓

Akulturazio eredu en ondorioak

Eta hemen,
ze eredu daukagu?

Akulturazio ereduak gure gizartean:

"Euskal erakundeek, oro har, aniztasuna kudeatzeko orduan kulturartekotasunean oinarritutako eredu baten aldeko apustua egiten duten arren, euskal gizartean oraindik ez da jarrera hori barneratu. Gizarteak dekantazioaren **(asimilazionismo leuna)** aldeko elkarbizitza-eredu asimilazionista baten alde egiten jarraitzen du. Hau da, integrazio-prozesuan egiten den ahalegina atzerritarren eta bertakoen erantzukizuna dela onartzen du, baina batez ere atzerritar jatorriko pertsonak gure gizartean nagusi diren ohiturekin eta tradizioekin ohitzeko ahalegina egin behar dutela uste du." (Ikuspegi, 2020)

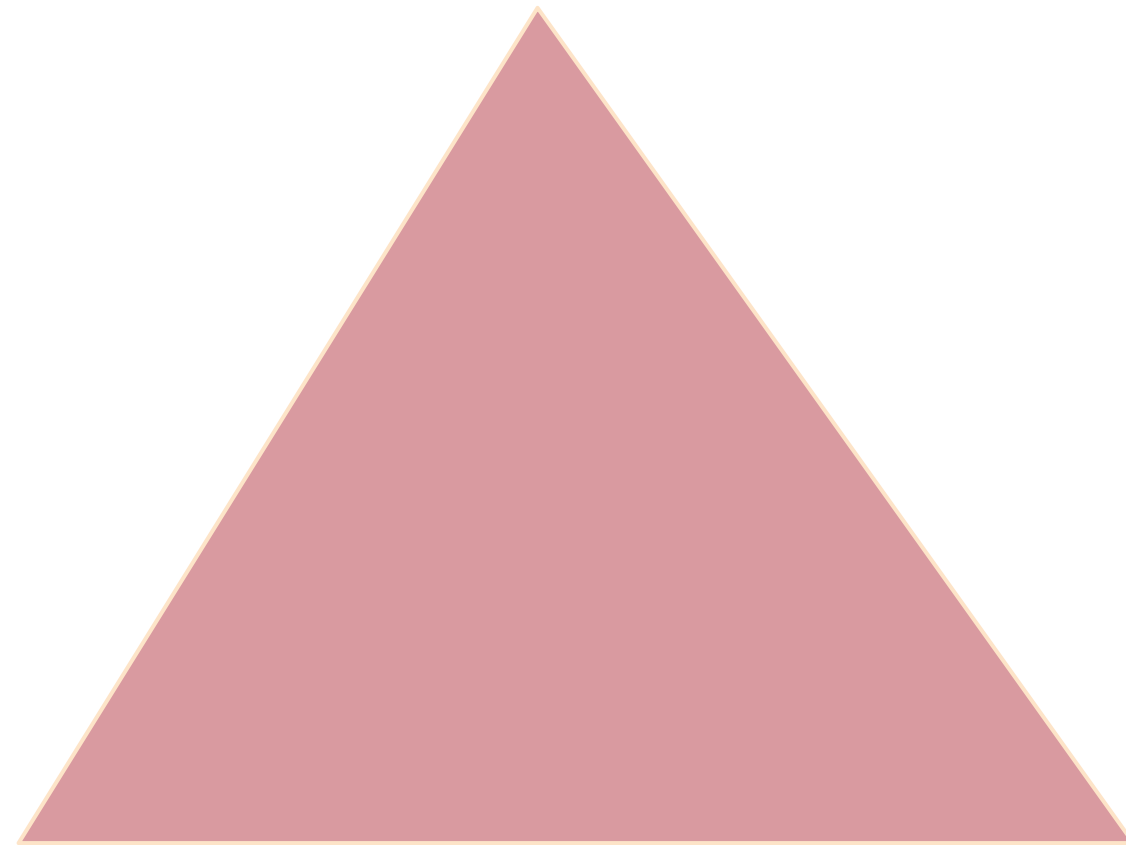
https://ikuspegi.eus/es/nuestras_publicaciones/barometros.php

Kulturartekotasunaren printzipioak

Berdintasuna eta ekitatea

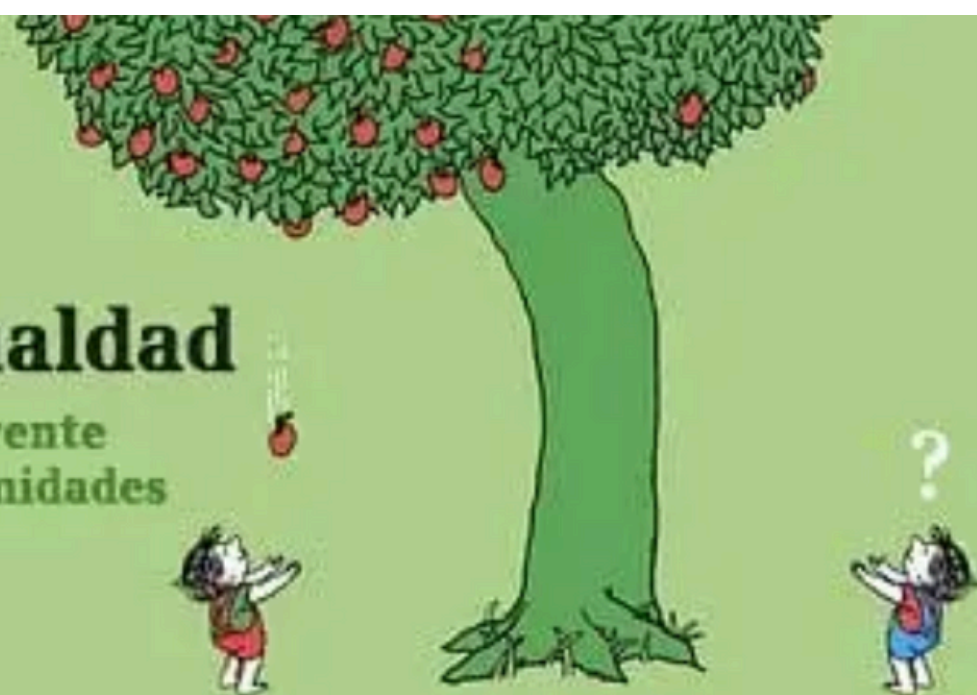
Aniztasunaren
onarpena

Elkarreragina, elkarrizketa
eta parte hartzea

Desigualdad

Acceso diferente
a las oportunidades

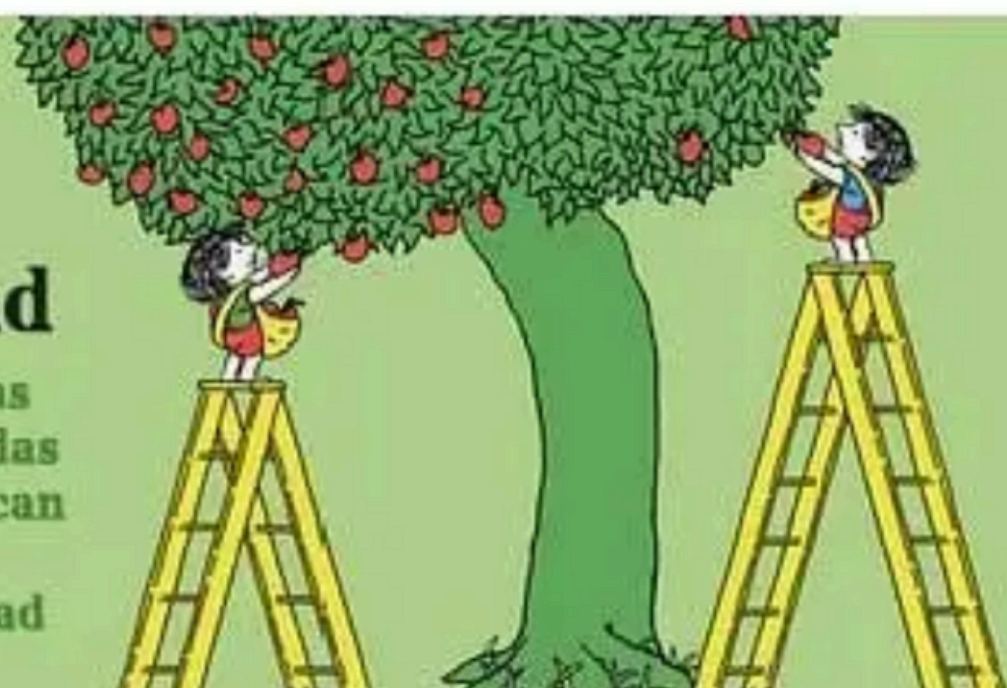
¿Igualdad?

Herramientas
y asistencia
distribuidas
uniformemente

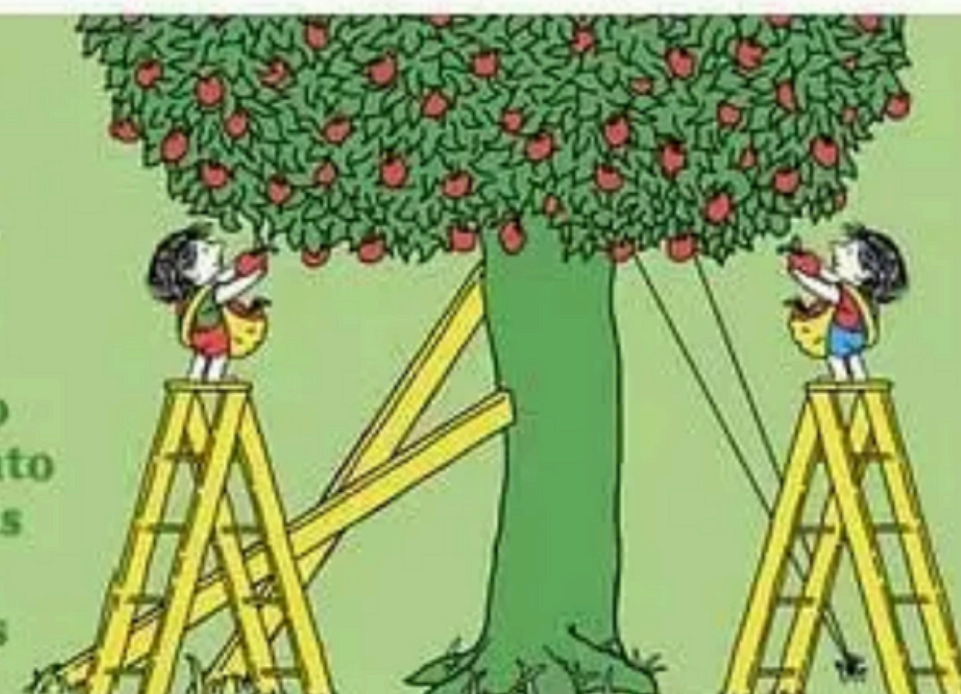
Equidad

Herramientas
personalizadas
que identifican
y abordan
la desigualdad

Justicia

Arreglar el
sistema para
ofrecer acceso
equitativo tanto
a herramientas
como a
oportunidades

Kulturartekotasunaren "formula"

berdintasuna + aniztasuna aitortzea +
elkarrekintza eta elkarrizketa

kulturartekotasuna =

diskriminazioa + bazterketa +
segregazioa + homogeneizazioa

Elkartzen gaituena

Kulturarteko
ikuspegia

ZER SUPOSATZEN DU KULTURARTEKO IKUSPEGIA TXERTATZEAK?

- GALDERAK ETENGABE EGITEA GEURE BURUARI
- INGURUNEKO ANIZTASUNA EZAGUTZEA ETA AITORTZEA
- PENTSAMENDU IREKITA EDUKITZEA
- PRESTAKUNTZA

Hausnarketarako galderak eta itxiera:

- Zein da artatzen den biztanleriaren errealitate soziala, ekonomikoa eta kulturala?
- Bazterkeria eta diskriminazioa eragiten duten mekanismoak ezabatzeke lanean ari gara?
- Aniztasunean oinarritutako narratibak sortzeko espazioak erraztu dira?
- Aitortzen al dira migrazioak eta diasporek eraikuntzan egindako ekarpenak?
- Irisgarritasuna erraztu al da elkarrizketa guneetan?

Begirada interkulturala proiektuetan 2. Saioa

Oinarrizko kontzeptuak

Giza arrazakeria

PENTSATU

Estereotipoak

SENTITU

Aurreiritziak

EKIN

Diskriminazioa

LE TOCA
AL RASTAFLAUTA
SEGURO QUE
HUELE MAL

VAYA CHONI

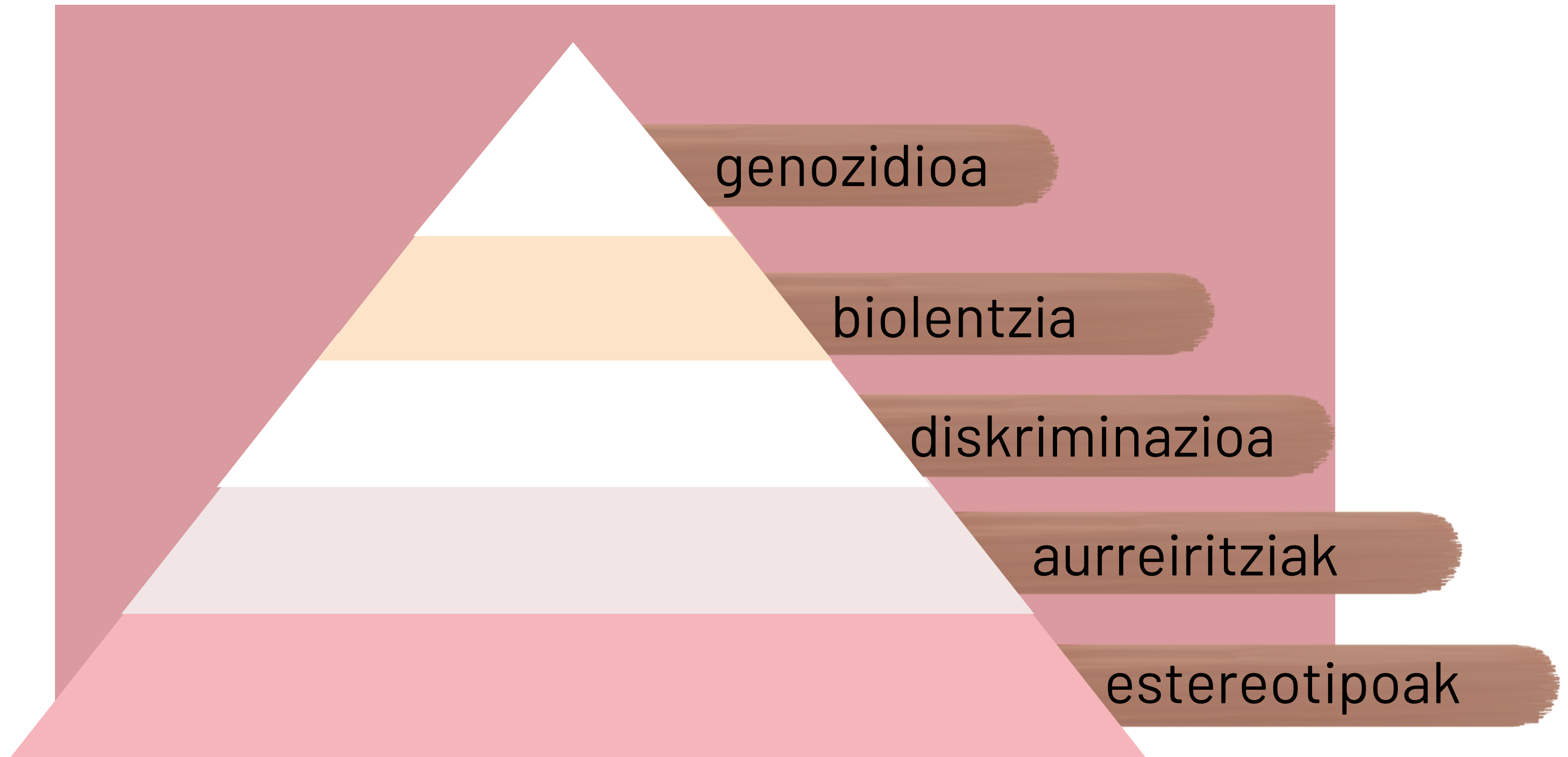
ME ESTÁ MIRANDO
DE MALA MANERA.
SEGURO QUE CREE
QUE LE VOY A ROBAR

¿POBRECILLO,
TENDRÁ PARA PAGAR
EL PAN? CLARO,
SEGURO QUE RECIBE
MUCHAS AYUDAS

UF, A VER SI SALGO.
ESTA GENTE NO TIENE
MÁS QUE IGNORANCIA
Y PREJUICIOS.

Gorrotoaren piramidea

Teoria interseksjonala

Pribilegioak eta botere-asimetriak

Abantailaren
lasterketa

Hausnarketak ikuspegi intersektionaletik

- Interseksionalitatea desberdintasunei begiratzeko eta ulertzeko modu bat da, pertsonak haien ezaugarrietako baten arabera sailkatzetik harago doana.
- Kontuan hartzen da pertsonen errealitateak eta beharrak baldintzatuta daudela desberdintasun ardatz desberdinekiko duten posizioak:
  - Sinplifikazioak, alborapenak eta bazterketak saihesteko proposamena da, desberdintasun-egoerak modu integralagoan ikusarazteko, aztertzea eta jorratzea ahalbidetzen duelako.

Zerk eragotzi
diezaguke
begirada
interkulturala
izatea?

Desberdintasun ardatzak lantzeko moduak

Logika monofokala

- Desberdintasun ardatz bakoitza zerbitzu edo sail ezberdinetatik jorratzen da.
- Logika horrek alderdi positiboak ditu:
  - desberdintasun-ardatz batetik eratorritako problematikak agerian uzten ditu.
- Baina baditu eragozpenak ere:
  - modu konplexuan jorratzeko pertsonok aldi berean desberdintasun ardatz batzuek zeharkatzen gaituztela.
  - Talde identitarioak barne mailan homogeneoak direla pentsatzea

Desberdintasun ardatzak lantzeko moduak

Diskriminazio anitzen logika

- Hainbat ardatz aldi berean lantzeko moduan ezartzeko logika da.
- Eskala ekonomien aprobetxamendua,
- Diskriminazioaren legezko interpretazioaren koherentzia eta askotariko diskriminazio-kasuei heltzeko aukera dira.
- Desabantaileri dagokienez:
  - Agenda espezifikoen arteko koordinaziorik eza dakar,
  - ez du taldeen arteko lehia konpontzen, ezta ardatzen hierarkizazioa ere.
  - Ez ditu ardatzen arteko elkarguneak lantzen
  - Diskriminazioak logika gehigarri batetik ulertzen ditu.

Desberdintasun ardatzak lantzeko moduak

Logika interzekzionala

- Identitatearen hainbat alderdi, hala nola etnia, generoa, sexualitatea, klase soziala edo gaitasunak, elkarrekin gurutzatzen eta gainjartzen direla onartzen du, diskriminazio- eta zapalkuntza-esperientzia bakarrak sortzeko.
- Ikuspegi intersekzionalak onartzen du pertsonak hainbat modutan jasan dezaketela diskriminazioa identitate anitzen arabera.
- Esperientzia horiek ezin direla erabat ulertu edo jorratu, identitatearen alderdi bakoitza modu isolatuan aztertuz gero.

Elkartearen barruko ikuspegi intersektionaletik gidatutako galderak

- Partehartzean:

- Parte hartzeko espazioek ba al dute desberdintasun ardatzetako pertsona, erakunde edo erreferenteen ordezkari izan?
- Zer desberdintasun ardatz ez daude ordezkari parte hartzeko guneetan?
- Zer egin dezakegu parte hartzeko guneetan normalean ordezkari ez dauden ahotsak sartzeko?

- Detekzioan:

- Zer desberdintasun ezkutatu dira jorratu nahi den gaiari dagokionez?
- Testuingurua kontuan hartuta (historikoa, soziala, lurraldekoa, etab.), zer desberdintasun ardatz dira garrantzitsuenak landu nahi den gaian?
- Zer pribilegio, aurreiritzi eta/edo estereotipo (talde teknikoak, eragindako taldeenak eta inplikaturako beste eragile batzuenak) ari dira eragiten beharren detekzioan edo problematikaren definizioan?

